

LEDARPOLICY

Centrumkyrkan Mariannelund

”Vad vi har hört och lärt känna, vad våra fäder berättade för oss, vill vi inte dölja för våra barn. Vi skall berätta för kommande släkten om Herrens ära och hans makt och om de under han gjort.”

Ps 78:3-4

Välkommen som ledare i Centrumkyrkan, Mariannelund!

Vi är glada att du vill vara med som ledare i våra barn- och ungdomsverksamheter och på så sätt hjälpa barn och ungdomar att lära känna Jesus. Det du gör, och att du finns gör skillnad och spelar roll! Du har en viktig funktion och uppgift och vi som församling är glada och tacksamma för dig.

Följande dokument är en ledarpolicy som gäller *alla* barn- och ungdomsledare, både anställda och ideella, och ger oss en gemensam utgångspunkt. Vi förväntar oss att du tar dig tid att läsa igenom detta dokument och därigenom ställer dig bakom vår policy.

Du är välkommen att samtala med någon i församlingsledningen om du har frågor utifrån dokumentet.

Innehållsförteckning

1. Att vara ledare | s. 3
2. Växa i tro-planen | s. 5
3. TRYGG i Centrumkyrkans barn- &
ungdomsverksamhet | s. 17
4. Policy mot kränkande särbehandling och
mobbing | s. 25
5. Krisplan | s. 33
6. Utvärdering och uppdatering | s.38

1. Att vara ledare.

”Jesus sade till dem: ’Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare’”. Mark 1:17.

När Jesus i inledningen av sin verksamhet samlar sina lärjungar gör Han det på ett sätt som har bäring för ledare än idag. Uppmaningen att vara Hans lärjunge börjar i ett *kom*. Ett *kom och följ mig* som innebär att vara i Jesus närhet, följa Honom, lära känna Honom och bli älskad av Honom. *Kommet* förlängs sedan till ett *Jag ska göra er till människofiskare*: uppmaningen att sprida budskapet om Honom vidare. Men: fiskeriet föregås av ett *kom* och det är viktigt att det får vara i den ordningen. Ibland får fiskeriet: görandet, prestationen och drivkraften att sprida budskapet, störst plats i våra liv. Men som ledare behöver vi komma ihåg att kallelsen till Jesus, att tillhöra Honom och följa Honom kommer först. Fiskeriet är konsekvensen av *kommet*, och kallelsen till Jesus föregår alla göranden och prestationer. Det är som Magnus Malm säger: ”Att vara satt till ledare väger fjäderlätt mot det ofattbara faktum att vi är Guds barn”.¹

Centrumkyrkan har formulerat som sitt syfte att ”fostra oss själva och andra till lärjungar”. Detta syfte gäller i allra högsta grad vår barn- och ungdomsverksamhet där vi önskar och ber att de vi leder ska få Jesus presenterad

¹ Citat från ”Vägvisare – en bok om kristet ledarskap” av Magnus Malm 1990, s. 253.

för sig så att de kan lära känna Honom och därmed vilja ge sitt liv till Honom.

Vägen till ledarskap

Om en person vill bli ledare inom församlingens barn- och ungdomsverksamhet ska hen göra följande:

- a) Visa referenser för barn- och ungdomsrådet.
- b) Läsa igenom ledarpolicyn och ställa sig bakom den.
- c) Visa registerutdrag från polisens belastningsregister, därefter visas ett nytt registerutdrag var tredje år.
- d) Bli godkänd av barn- och ungdomsrådet.
- e) Gå kursen "I trygga händer" då möjlighet ges.

Som ledare i vår verksamhet förväntar vi oss att du är

- medlem i församlingen alt. Väl känd av församlingen
- tänker på att du är en förebild för de barn och unga du leder.
- inte missbrukar alkohol eller andra droger och alltid är alkohol- och drogfri i din ledarroll.
- bejakar varje människas lika värde och därmed behandlar alla människor lika.

2. Växa i tro-planen.

”Sedan kom man till honom med barn, för att han skulle lägga händerna på dem och be. Lärjungarna visade bort dem, men Jesus sade: ’Låt barnen vara, och hindra dem inte från att komma hit till mig! Himmelriket tillhör sådana som de.’ Och han lade händerna på dem och gick sedan därifrån”. Matt 19:13-15.

Vi tror att alla barn är högt älskade av Gud och att Guds rike tillhör dem. Det är den kristna familjens och församlingens uppgift att hjälpa barnet till en medvetenhet om denna tillhörighet samt skapa rum för att den egna tron och övertygelsen ska växa fram hos barnet. Genom vår barn- och ungdomsverksamhet önskar vi kunna hjälpa barnen till en tro som håller genom hela livet. Vi önskar också kunna förmedla evangeliet till barn och ungdomar på ett relevant sätt utifrån vilken ålder de befinner sig i. För att få större förståelse för barns utveckling och vad de behöver i de olika åldrarna har vi tagit fram denna ”växa i tro-plan” med inspiration från Equmenias plan för arbetet med åldrarna 0-25 år.

Vi tror att det egna beslutet; att barnet får bestämma sig och ta till sig tron som sin egen, är av stor vikt för den fortsatta livsvandringen. Därför önskar vi skapa rum för barn och ungdomar i våra verksamheter att få ta steg i tron, vilket ibland innefattar ett mer konkret beslut. Det är dock viktigt hur vi talar om, och benämner, detta. Barn kan nämligen uppleva svårigheter med begrepp som ”att bli frälst” eller ”att bli en kristen”, eftersom båda

begreppen beskriver en förändring. Problemet ligger sällan i att förstå att bli frälst/kristen handlar om att vara kompis med Jesus utan just att ordet "bli" relaterar till att något ska ändras. I söndagsskolan berättar vi för barnen att de är Jesus vänner och att Han alltid är med dem. Samtidigt får de höra att "kristen" är något man *blir* och betoningen ligger ofta på en omvändelse. Det är viktigt att vi inte förvillar barnen genom att ge dem dessa två bilder som är svåra att få ihop.

Vi behöver ha förståelse, öppenhet och respekt för att en människas väg till frälsning ser olika ut. För den som vuxit upp med Jesus och haft Honom som sin vän genom hela livet är det svårt att se att de är i behov av en "vuxen omvändelse" när de blir äldre. Att kräva omvändelse i bemärkelsen ånger och total förvandling skulle innebära ett underkännande av deras tidigare relation med Gud, och säga att de inte varit rättvänder. Vi behöver därför vara lyhörda och vägleda den unge utifrån dennes egen väg.

Berättelsen om den förlorade sonen från Luk 15:11-32 fungerar som förebild i detta. Den beskriver att en människans väg till Gud kan se olika ut. Kyrkan har ofta betonat den "förlorade sonen" som exempel på hur en kristen omvändelse går till. I detta fall gör sonen en radikal omvändelse och vänder hem till sin far igen efter att han levt ett frånvänt liv. Men berättelsen visar också på en annan väg. Brodern i berättelsen hade stannat hemma och aldrig gjort uppror mot sin far och till honom

säger fadern: ”Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt” (Luk 15:31).

Jesus ger båda sönerna samma rättighet till barnskap hos Fadern. Den ena genom sin omvändelse, den andre genom att bejaka det arv som han haft sedan länge. På motsvarande sätt är barnens bejakande av sitt arv, dvs. deras tro och relation till Gud, tillräckligt för att tillhöra Guds rike. Det är dock viktigt att ge dem möjligheter att bekräfta sin tro på väg in i vuxenlivet. Barnen behöver få uppleva trygghet i att de verkligen är Guds barn. Vare sig barnet/ungdomen gör en hel-omvändelse, eller ett bejakande av ett tidigare arv så finns behov av att skapa utrymme för beslut och bekräftande.²

Eftersom människor lär sig på olika sätt beroende på ålder och faser i livet är det viktigt att forma en medveten och ansvarsfull verksamhet där vi tar tillvara på barn och ungas förutsättningar. Genom att se till varje ålders förutsättningar och utmaningar kan vi på bästa möjliga sätt leda dem in i livet tillsammans med Gud. Därför är Växa i tro-planen strukturerad i sex åldersfaser där det specifika för just den fasen beskrivs och tas i beaktning. Varje fas beskriver också hur vi kan hjälpa barn och ungdomar att växa i deras tro genom ledorden: Berättelser, Upplevelser, Relationer och Delaktighet.

² Tankar hämtade från ”Var inte Daniel rädd i lejongropen? - Handbok för barnledare” av Andreas Tärnvind 2007, s. 23-26.

Berättelser – att ha Bibeln som vägledning i livet

Bibeln hjälper människan att förstå sitt ursprung, sitt sammanhang, sin livsmening och uppgift. Därför behöver vi aktualisera Bibeln för barn och ungdomar så att de kan sätta sitt liv i relation till Bibelns berättelser och formas och påverkas av dem.

Relationer – att få finnas i en sann gemenskap

Genom att ta emot Guds kärlek får vi kraft att älska oss själva och andra. Denna kärlek vill vi visa genom kärleksfulla relationer. Vi vill erbjuda varma och inkluderande gemenskaper där vi vågar öppna oss för varandra och där vi ser, uppmuntrar och respekterar varandra för dem vi är trots olikheter.

Upplevelser – att göra erfarenheter av Gud

Gud söker en personlig relation med var och en av oss och genom våra verksamheter vill vi skapa rum för barn och unga att göra personliga erfarenheter av Guds närvaro. Vi önskar att de ska få uppleva och erfara Hans närhet, kärlek och godhet. Vi vill ge utrymme för barns och ungas möjlighet att ta beslut att följa Jesus både för första gången, men också genom ett bekräftande av ett tidigare arv/beslut.

Delaktighet – att få vara med och bidra

Barn och unga blir engagerade i det som de får vara med och påverka. Vi vill därför ge utrymme för dem att få vara med och bidra samt upptäcka och växa i de gåvor Gud har gett.

Vidare ges vid varje åldersfas några fokusmeningar som kort sammanfattar vad vi önskar skicka med de unga i den specifika åldersfasen. Meningarna relaterar till respektive område: Gud, mig själv, andra och skapelsen.

0-2 år TRYGGHET

0-1 år: *"Jag är trygg"*, 1-2 år: *"Jag känner tillit"*

Barnet gillar att vara i centrum och uttrycka sig genom lek, sång och musik. Barnet behöver känna trygghet och det ger vi genom trygga samlingar och budskapet om att Gud älskar varje barn och har omsorg om dem. Även föräldrar behöver känna sig trygga med barnens plats i kyrkan och att Jesus är barnens vän.

Verksamhet: Föräldrasamlingar.

Konkret: Barnvälsignelse.

Berättelser: Barnet tycker om korta berättelser som sätter igång deras fantasi. Berättelserna i denna ålder bör handla om grundläggande teman kring vem Gud är, hur Han skapat oss, om Hans gränslösa kärlek och att Jesus vill vara vår vän för alltid.

Relationer: Det är viktigt att stärka föräldrarnas roll så att barnets tro kan få stöd till växt i en hemmiljö. Känner barnet att det lever i trygghet med sina föräldrar så lägger det en god grund för barnets gudsbild.

Upplevelser: Genom sång, dans och lek, men också genom stillhet kan barnet göra upplevelser av Guds närhet.

Delaktighet: För barns utveckling är leken livsviktig. Genom lek, undervisning, musik och andra uttryck samspelar relationen mellan barn, ledare och förälder.

Fokus: Gud har skapat mig. Gud älskar mig. Jesus vill att vi ska vara vänner med varandra. Gud har skapat världen.

3-7 år GEMENSKAP

3-4 år: ”Jag duger bra”, 5-6 år: ”Jag har egna förmågor”, 7-8 år: ”Jag kan lära mig nya saker”

För barnet är gemenskapen till både Gud och andra i centrum. Barnet ställer frågor, vill lära sig och upptäcka saker. Barnets nyfikenhet behöver därför uppmuntras bl.a. genom Bibelns berättelser.

Verksamhet: Äventyret, Alla åldrar-Gudstjänst.

Konkret: Bibelutdelning till 6-åringar.

Berättelser: Barnet är nyfiskt och älskar berättelser som är kreativt utförda i ord, bild, drama, film osv. Genom att levandegöra Bibelns berättelser fångar vi barnets uppmärksamhet och kan hjälpa det att förstå att det kan lita på Gud och göra val som påverkar andra och skapelsen.

Relationer: Barnet behöver uppleva trygghet i gruppen för att bygga relationer med Jesus och med andra. Genom tydlighet kring innehåll, upplägg och regler skapas utrymme för att lära tillsammans och en grund läggs för den tro vi vill vägleda barnet i.

Upplevelser: Barnet har en naturlig öppenhet för Gud och när vi möts tror vi att Han är mitt ibland oss. Ge därför tid och utrymme för att uppleva Guds närvaro genom bön, sång, ljusständning och andra uttryck.

Delaktighet: Genom god planering ges tid och utrymme för barnets kreativitet, nyfikenhet och dess frågor, tankar och idéer tas på allvar.

Fokus: Jag kan alltid lita på Gud. Gud vill vara min vän. Jag vill vara mot andra som jag vill att de ska vara mot mig. Gud har gett skapelsen som gåva att ta hand om.

8-12 år IDENTITET

9-10 år: "*Jag har vänner*", 11 år: "*Jag känner mig säker*", 12-13 år: "*Jag är unik*"

I denna ålder gillar barnet att samla fakta, pröva, skapa och förstå hur allting hänger ihop. Det behöver få uppleva Guds kärlek, växa i gemenskap och hjälp att förstå och pröva kristen tro i vardagen.

Verksamhet: Äventyret, UV-Scout, Läger, Alla åldrar-Gudstjänst. *Konkret:* Bibelutdelning till 10-åringar på vårfesten.

Berättelser: Bibeln kan användas till att söka svar på frågorna, lära sig verser utantill och upptäcka hur den kan vägleda oss i vardagen. Ledarens berättelse och vittnesbörd är viktigt i en ålder då identitet formas.

Relationer: Grupptillhörigheten är viktig och byggs genom samtal, aktiviteter och läger.

Upplevelser: Barnet funderar mycket över vem man är och vad man ska bli. Det behöver därför göra upplevelser av Guds kärlek och förstå att Gud vill hjälpa och ge kraft i vardagen. Konkreta utmaningar hjälper barnet att pröva att leva i Guds kärlek till andra och naturen.

Delaktighet: Barnet behöver tas på allvar i dess gåvor, erfarenheter och kreativitet som ges utrymme och gör det delaktigt och engagerat. Detta kan t.ex. göras genom att planera verksamheten ihop, ha en frågelåda, skapa ett drama tillsammans eller liknande.

Fokus: Jag är skapad till att leva i relation till Gud. Jag kan följa Jesus som vill hjälpa mig i livet. Jag får pröva att leva ut Guds kärlek i mötet med andra. Jag övar mig på att vårda och älska naturen.

13-15 år BEARBETNING

14 år: ”Jag har en gemenskap”, 15 år: ”Jag har hittat viktiga värden” I denna fas bearbetas barndomen och tonåringen ställer mängder av frågor till livet och tron. Den egna personligheten formas och ledaren behöver ge

plats för bearbetning och oliktankande men också vägledning i att förstå kristen tro i mötet med livet.

Verksamhet: Tonår, Läger, Gudstjänst.

Konkret: Undervisa och bjud in till frälsning/bekräftande av tro och dop.

Berättelser: Berättelserna är både tonåringens livsberättelse och Guds berättelse genom Bibeln och kyrkans historia. Genom att föra samman dessa två berättelser ges utrymme för bearbetning och riktning för livet. Tonåringen får placera sin berättelse i Guds stora berättelse.

Relationer: Tonåringen vill samtala och utveckla idéer och tankar med andra. I den trygga gemenskapen finns goda möjligheter till bearbetning av livet.

Upplevelser: Mitt i bearbetningen behövs det också ges utrymme för personliga möten med Gud. Andaktens olika former kan vara det utrymmet.

Delaktighet: Tonåringen behöver få uppleva att dennes frågor tas på allvar av ledaren som ger vägledning och fungerar som förebild. Tonåringen påverkar och deltar genom utrymme i gudstjänstliv och församlingens uppdrag.

Fokus: Gud älskar mig och jag får älska Gud. Jag ser att tron hjälper mig att bearbeta livet. Jag utmanas att leva ut

Guds kärlek till andra. Jag förstår att min livsstil påverkar skapelsen.

16-19 år VUXENBLIVANDE

16 år: ”Jag bidrar och lär mig”, 17 år: ”Jag anar en framtid”, 18 år: ”Jag börjar hitta mitt ’kall’”

Individen lever i flera olika miljöer och försöker hitta sin väg i livet. Att hitta sig själv och värderingar att stå för oavsett miljö är i fokus. Tron behöver vägledas så att den blir ett aktivt val i resan mot att bli vuxen. Det är också hög tid att mer konkret bidra till gemenskapen.

Verksamhet: Ledarträning, Ledare, Hemgrupp, Gudstjänst, Läger, Konferenser, Festivaler.

Konkret: Uppmuntra/utmana till ledaruppdrag. Uppmuntra till konferens/läger för att få se och uppleva ett större sammanhang än det egna.

Berättelser: Bibeln fungerar som vägvisare till det goda livet med Gud och andra i en tid då många fattar beslut kring tro och livsfrågor.

Relationer: Gemenskapen blir central då tron numera handlar om vilka vägar individen ska välja i livet. I den trygga och nära gemenskapen läggs grund för kloka och modiga steg som är svårare att ta på egen hand.

Upplevelser: Erfarenheten av Gud mitt i livet är viktig. Individen behöver vägledning i hur man vandrar i den Helige Andes kraft och lever nära Gud i vardagen. Den

unge behöver förses med redskap för bön och tillbedjan i vardagen.

Delaktighet: Det är viktigt för individen att känna sig som en del av församlingen och att den har något att bidra med genom sin personlighet och sina gåvor.

Fokus: Jag har fått gåvor av Gud att använda i mitt liv. Jag upptäcker på vilka sätt tron kan vägleda mig. Jag gör erfarenheter av att ge av det jag fått till andra. Jag engageras till att förvalta Guds skapelse.

20-24 år ANSVAR

Tron behöver bli självständig och leda till ansvarsfulla val. Genom att leva ut Guds kärlek kan man bereda marken för andra. Det kan ske genom ledaruppdrag av olika slag eller annat engagemang i församlingen.

Verksamhet: Hemgrupp, Gudstjänst, Ledaruppdrag.

Konkret: Uppmuntra till Bibelskola/sändande på något sätt.

Berättelser: Bibeln är vägledande i viktiga frågor och prövas i gemenskapen med andra. Berättelser och erfarenheter från tidigare generationer blir viktiga och därför kan en andlig vägledare eller mentor ha betydande roll.

Relationer: Det är fortsatt viktigt att möta jämnåriga i samma livssituation för att pröva de personliga

ståndpunkterna mot, men församlingens gemenskap över åldersgränserna blir allt viktigare. Människor med livs- och troserfarenhet kan hjälpa den unge att fatta kloka beslut.

Upplevelser: Verksamheterna bör stärka erfarenheten av Guds närvaro och uppmuntra till konkreta steg i vardagen genom bön, bibelläsning och tillbedjan. Nya former för möten med Gud bör erbjudas.

Delaktighet: Att vara med och ge tillbaka det man fått från Gud är viktigt. Unga vuxna behöver känna sig delaktiga och att deras erfarenheter efterfrågas.

Fokus: Min relation till Gud fördjupas. Jag tar ansvar för min tro, mitt liv och mina vanor. Jag utmanas att leva ut Guds kärlek till andra. Jag lever i kärlek till skapelsen genom ansvarsfulla val.

3. TRYGG i Centrumkyrkans barn- och ungdomsverksamhet

Vi vill att alla barn och ungdomar som finns i våra verksamheter ska känna sig trygga när de är hos oss. Därför är det viktigt att vi som församling och ledare gör vårt yttersta för att skapa trygga miljöer. Övergrepp och kränkningar, psykiska, fysiska, andliga och sexuella, hör inte hemma i vår verksamhet vare sig de sker medvetet eller omedvetet. Vi vill därför jobba förebyggande och tillsammans skapa goda principer och riktlinjer för att vara en trygg församling. Varje ledare har ansvar att förebygga och förhindra att sådana övergrepp sker mot barn och ungdomar som deltar i vår verksamhet.

”TRYGG i Centrumkyrkans barn- och ungdomsverksamhet” är och en handlingsplan för församlingens arbete mot kränkande behandling, diskriminering och övergrepp av olika slag. Nedan följer både rutiner som kan utarbetas för att förebygga övergrepp, men även riktlinjer för lämpliga åtgärder om övergrepp har skett. Att vara medveten om risker och förebygga övergrepp behöver därtill balanseras mot nödvändigheten av nära relationer. En naturlig och trygg relation mellan ledare och barn som tillåter närhet både fysiskt och psykiskt är också viktigt för barns utveckling.

Riktlinjerna är utarbetade av församlingens barn- och ungdomsråd och antagna av årsmötet och är därmed gällande som församlingens gemensamma

handlingsplan. Riktlinjerna har formulerats med hjälp av Frälsningsarméns material ”I trygga händer”, SKRs skrift ”Ekumeniska riktlinjer vid sexuella övergrepp i kyrkliga miljöer” samt med inspiration av hur andra församlingar gjort.

Förebyggande förhållningssätt:

Det går att praktiskt lägga upp verksamheten på sådant sätt att risken för övergrepp minskar. Detta förebyggande arbete görs i första hand för att skydda den som skulle kunna bli utsatt, men även för att skydda ledaren.

- Använd ljusa och överblickbara lokaler och ha uppsikt över barnen/ungdomarna under hela deras vistelse i våra lokaler.
- En vuxen ska så långt det är möjligt aldrig vara ensam med ett barn/ungdom när det finns liten eller ingen möjlighet för andra att se vad de gör. Sträva alltid efter att ha två vuxna med i gruppen.
- Vid samtal med en ung människa – informera ytterligare någon vuxen att samtalet äger rum. Se helst till att det finns fler vuxna i byggnaden och att den unge vet om detta.
- När barn och ungdomar ska skjutas, försök så långt det är möjligt att ha fler än en passagerare i varje bil. Sträva efter att ha en gemensam uppsamlingsplats där barnen hämtas och lämnas.
- Var alltid flera vuxna ledare vid utflykter, läger etc.
- Under fritiden på läger bör alltid en vuxen ledare finnas tillgänglig för barnen för att upptäcka om

barnen utsätter varandra för kränkande handling. Se till att organisera detta när det är ledarsamlingar så att någon ledare finns kvar hos barnen.

- Kontrollera vad som planeras inför en spexkväll eller liknande aktiviteter.
- Vid övernattnig: se till att inget barn sover ensamt i ett rum med en ledare.
- Vid badutflykter med barn ska det, så långt det är möjligt, vara minst två vuxna ledare med.
- Lämna inte ut eller publicera på internet barns/ungdomars personuppgifter eller bilder på dem utan förmyndarens skriftliga godkännande.

Du som ledare:

- Behandla alla du möter med respekt och värdighet.
- Undvik förlöjligande eller kränkande kommentarer om människor.
- Var medveten om att den personliga integriteten ser olika ut för olika människor. Tänk därför på vad du säger och hur du agerar samt undvik favorisering och överdriven närhet.
- Var inte rädd att be om råd eller handledning när du behöver det.

Råd vid misstanke om övergrepp mot barn och ungdomar:

Dessa råd innefattar både övergrepp som skett inom ramen för vår verksamhet och i ett annat sammanhang. Var uppmärksam på att övergrepp både kan ske ledare mot barn, vuxen/föräldrar mot barn eller barn mot barn. Grundläggande vid misstanke om övergrepp är den utsattes säkerhet som måste gå före allt.

Om någon börjar berätta att hen utsatts för övergrepp bör du först ställa dig frågan: Är jag den som ska ta emot denna berättelse? Om så inte är fallet är det viktigt att stötta den som vill berätta och hjälpa hen att komma i kontakt med rätt person. Tar du emot berättelsen följer här några råd:

- Lyssna aktivt och uppmärksamt.
- Lägg formuleringar på minnet.
- Ifrågasätt inte berättelsen.
- Ställ inte ledande frågor. Ge inte förhastade svar.
- Använd aldrig konfrontation mellan utsatt och anklagad förövare som metod för att reda ut vad som hänt.
- Ge erbjudande om fortsatt stöd och kontakt. Ge fortlöpande information om hur ärendet utvecklas.

- Också den utsattes familj och närmaste omgivning kan behöva stöd.

Om den utsatte eller den som anklagar är ett barn:

- Klargör att du kommer vidarebefordra det hen berättar till personer som kan hjälpa till. Ge alltså inga löften om tystnad! Det kan finnas tillfällen då man inte har något annat val än att förmedla informationen vidare *för att skydda barnet*.
- Var lugn. Ge barnet stöd och försäkra barnet om att du finns tillgänglig och kan nås. Håll detta löfte!
- Så snart som möjligt efter samtalet, gör minnesanteckningar och dokumentera (använd bara initialer):
 - Datum, tid och plats.
 - Vad du har sett eller hört.
 - Vad du tänker; dvs. din uppfattning om vad som skett.
 - Hur du agerat och vad ni kommit överens om.
 - Signera och spara på ett säkert ställe.Dina anteckningar kan vara av betydelse för en social utredning och den eventuella rättsliga processen.

- Informera och ta hjälp av huvudledare/föreståndare.
- Beroende på situation: informera föräldrar.

Om den utsatte eller den som anklagar är en vuxen:

- Om det som skett så föranleder – stöd den utsatte när det gäller att göra polisanmälan.

Om ledaren måste gå vidare med anmälan om övergrepp bör följande åtgärder vidtas:

- I socialtjänstlagen står det att alla som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla det till socialnämnden (14 kap. 1 c § SoL). Andra regler gäller för den anställda inom församlingen (Se dokumentet: ”Tystnadsplikten i Evangeliska Frikyrkan”).
- Rapportera det misstänkta övergreppet till Socialtjänsten. Är du osäker över hur du ska agera i en viss situation: rådgör med huvudledaren eller socialtjänsten. Det går att vara anonym i kontakt med socialtjänsten.
- Om situationen är akut och du tror att barnet är i omedelbar fara: ring polisen!
- Rådgör med huvudledare/församlingsföreståndare i vilken mån barnet eller föräldrarna ska informeras om

att du går vidare med en anmälan till de sociala myndigheterna.

Om en ledare misstänks:

- Ledare har också rätt att förvänta sig trygghet inom församlingens ramar. Detta innebär att rykten om att någon begått ett övergrepp inte ska hanteras som att övergreppet skett förrän detta är bekräftat.
- Om en polisanmälan gjorts: ta bort den anklagande från verksamheten. På detta sätt skyddas både den utsatte och den som anklagas. Gör samtidigt allt för att undvika att rykten sprids och att den anklagade döms på förhand!
- Är anmälan och anklagelsen falsk är ledaren välkommen tillbaka, men detta bör ske med varsamhet om både den som anklagats och den som anklagas. Kanske behövs det först en ”karenstid” för allas bästa? Samtala om detta tillsammans med huvudledare/föreståndare.

Utdrag ur belastningsregistret

För att bli ledare i vår verksamhet, både som anställd och ideell, kräver vi att du visar upp ett registerutdrag från Polisens belastningsregister. Detta är för oss en viktig del av vårt arbete med ”TRYGG i Centrumkyrkans barn- och

ungdomsverksamhet”. Registerutdraget hämtas på Polisens hemsida → Service → Belastningsregistret → Övrigt arbete och kontakt med barn. Fyll i blanketten digitalt eller för hand och skicka in den till polismyndigheten. När du fått hem ditt utdrag ska det visas upp för en av församlingsledningen utvald person, för närvarande Emilia Myrberg. Denne fyller i ett dokument som bekräftar att du uppvisat ditt registerutdrag. Utdraget sparas inte av församlingen.

4. Policy mot kränkande särbehandling och mobbning

Inledning

Vi vill att Centrumkyrkans verksamheter ska vara trygga miljöer där ingen känner sig utsatt. Vi vill tydligt markera att vi inte accepterar kränkande särbehandling av någon sort eller mobbning. Vi vill göra allt vi kan för att undvika att kränkande särbehandling och mobbning sker i vår församling och har därför tagit fram följande policy.

För vem gäller policyn?

Församlingen har ett juridiskt arbetsgivaransvar för församlingens anställda att utreda och hantera kränkande särbehandling och mobbning som sker med koppling till personalgruppen. Detta kan vi aldrig tumma på. Med grund i vår tro vill vi också ta ett ansvar för sådana eventuella händelser som sker inom församlingen i stort.

Definitioner

Kränkande särbehandling definieras som handlingar som riktas mot en eller flera arbetstagare på ett

kränkande sätt och som kan leda till ohälsa eller att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap.

Diskriminering är en form av kränkande särbehandling som innebär att olika individer behandlas olika på ett orättvist sätt på grund av vem de är, vad de tror på eller hur de lever.

Mobbning är en form av systematisk kränkande särbehandling som sker över tid. Det kan till exempel vara att frysa ut någon, ha ett överdrivet kontrollbehov, undanhålla information eller att tala illa om någon. I definitionen ingår också att det råder en obalans i makt mellan förövare och offer och att handlingarna leder till att offret ställs utanför den sociala gemenskapen.

Sexuella trakasserier är ytterligare en form av kränkande särbehandling och innebär ovälkommet sexuellt uppträdande i ord eller handling, som leder till att någon känner sig förnedrad, stressad eller illa till mods. Det kan vara blickar, olämplig kroppsberöring eller kommentarer som anspelar på sexuella handlingar. Det är den som utsätts för kränkningen som definierar om en händelse ska uppfattas som sexuella trakasserier.

Förebyggande arbete

Ingen på vår arbetsplats ska behandlas, i det dagliga

samspelet mellan oss, så att man känner sig trakasserad eller kränkt.

För frivilligarbetare:

- Policyn ska finnas som bilaga till Ledarpolicyn som ska delas ut till alla nya barn- och ungdomsledare.
- Varje ledargrupp uppmanas gå igenom Ledarpolicyn en gång per år, exempelvis inför ett läger.
- Policyn ska finnas på Centrumkyrkans hemsida.

För anställda medarbetare:

- Genomgång av policyn ska alltid ske vid nyanställning enligt checklista vid introduktion.
- Genomgång av policyn ska ske en gång årligen, förslagsvis vid en APT.
- Frågor om kränkande särbehandling, mobbing och sexuella trakasserier ställs i samband med enskilda medarbetarsamtal. Arbetsgivaren är vaksam på signaler så som hög arbetsbelastning och samarbetssvårigheter.

För församlingsledare:

- Genomgång av policyn ska alltid ske vid nyval av församlingsledare enligt checklista vid introduktion.
- Genomgång ska ske en gång årligen med hela församlingsledningen. Församlingsledningen ska i samband med detta besluta om hur man ska arbeta med frågan i församlingen under året.

För arbetsgivaren:

- Undersöka löpnade om det finns risker för kränkande särbehandling eller mobbning och vidta aktuella åtgärder för att minska dessa risker.

När någonting händer

Kontaktperson

Om du själv drabbas eller får kännedom om att någon annan blivit utsatt för kränkande särbehandling av någon sort kan du kontakta någon i församlingsledningen eller församlingens anställda. Församlingens ordförande är ytterst ansvarig för att saken utreds och åtgärder vidtas. Ansvar för situationer som rör församlingens anställda kan aldrig delegeras.

När någon berättar

När du tar emot information om kränkande särbehandling eller mobbning, gör då minnesanteckningar så snart som möjligt efter samtalet. Dessa ska innehålla:

- datum
- tid
- samtalets huvudsakliga innehåll
- hur du agerat
- vad ni kommit överens om angående hur ni ska gå vidare.

Använd enbart initialer när du skriver om vad olika personer gjort. Signera och spara anteckningarna på ett säkert ställe.

Uppmana också den drabbade att skriva ner vad hon eller han utsatts för och hur man har upplevt situationen.

Utredning och åtgärder

Får någon i församlingsledningen eller någon av församlingens anställda information om kränkande särbehandling eller mobbning i församlingen ska församlingens ordförande informeras. Ordföranden

ansvarar för att det vidtas lämpliga åtgärder utan dröjsmål. En utredning ska alltid göras.

- Utredningen bör inledas med samtal med såväl den som säger sig ha utsatts för kränkande särbehandling samt den som har anklagats. Prata även med eventuella vittnen.
- Agera snabbt och diskret. Inga uppgifter från utredningen ska spridas inom församlingen! Vid behov hanteras frågan i hela församlingsledningen. Dessa frågor hanteras aldrig i församlingsmöte.
- Om ord står mot ord får ni som utreder försöka bilda er en egen uppfattning om den påstådda situationen. Ni behöver dock inte ta ställning till vem av de båda parterna som talar sanning när deras uppgifter är helt oförenliga.
- Informera de inblandade om processen och åtgärder löpande.

En temporär förändring av uppdrag kan bli nödvändigt om den som utsatts och den som anklagas arbetar nära varandra. Om någon tillfälligt måste få förändrade uppgifter bör det vara den som anklagas och inte den som blivit kränkt.

Den som drabbats ska alltid erbjudas stöd och hjälp inom församlingen och vid behov ska den drabbade erbjudas professionellt stöd utan dröjsmål. Också den utsattes familj och närmaste omgivning kan behöva stöd. Även den som anklagas ska erbjudas stöd och hjälp på liknande sätt.

Dokumentera utredningen, vilka åtgärder som genomförts och hur de följts upp.

Arbetsgivarens ansvar

Om någon av församlingens anställda är inblandade i det som hänt har församlingsledningen ett särskilt ansvar i egenskap av arbetsgivare. Arbetsgivaren har då en juridisk utrednings- och åtgärdsskyldighet. Utredningen genomförs enligt ovan.

Under utredningen kan du komma att behöva fatta beslut om arbetsrättsliga åtgärder.

- En temporär förändring av arbetsuppgifterna kan bli nödvändig om den som utsatts och den som anklagas arbetar nära varandra. Om någon tillfälligt måste få förändrade arbetsuppgifter bör det vara den som anklagas och inte den som

blivit kränkt. Det är viktigt att signalera att det är okej och riskfritt att anmäla.

- Det kan också bli aktuellt att den som har trakasserat får en varning så att hans eller hennes beteende kan ändras. Som en sista utväg kan det bli aktuellt med uppsägning eller ett avsked.
- Vad gäller de arbetsrättsliga åtgärder som en arbetsgivare vidtar så är sedvanliga regler om förhandling och preskription tillämpliga. Kom ihåg att ta kontakt med fackliga företrädare och Arbetsgivaralliansen.

Dokumentera utredningen, vilka åtgärder som genomförts och hur de följts upp. Om någon påstår att arbetsgivaren inte uppfyllt utrednings- och åtgärdsskyldigheten kan det vara värdefullt för arbetsgivaren att kunna hänvisa till dokumentationen för att visa vad som gjorts.

5. Krisplan

Ibland sker det otänkbara – då är det viktigt att det finns en handlingsplan för hur vi ska agera. Syftet med planen är att ge en mental beredskap men också en konkret handlingsplan för att minska skadeverkningarna.

Krisgrupp

Krisgruppen träder i funktion vid dödsfall och olycksfall bland barn, ungdomar och ledare i församlingens verksamhet. Krisgruppen har fullt mandat att fatta beslut kring krisen som uppstått. De har också rätt att använda de resurser som finns i församlingen.

Krisgruppen består av:

- **Vakanspastor Åke Bengtsson (sammankallande), 070-819 41 49**
- Ordförande Peter Simeonsson (vice sammankallande), 070-396 92 46
- Vice ordförande Anders Gustafsson, 070-601 67 80
- Alexandra Salminen, 073-505 85 20

Kriskommunikation

Deltagare och ledare skyddas från massmedia. Föreståndare är pressansvarig. Om föreståndare inte är

närvarande utser krisgruppen en pressansvarig. Övriga lämnar inga uppgifter till massmedia utan hänvisar till den pressansvarige.

Handlingsplan vid tänkbara krissituationer:

Dödsfall till följd av olyckshändelse, akut sjukdom, mord eller självmord:

- Larma 112. Ange vilken adress du befinner dig på: Centrumkyrkan Torggatan 4, 598 97 Mariannelund.
Sommargården Vällersvik, Mariannelund
Askebruket, 598 97 Mariannelund
- Kontakta krisgrupp.
- Krisgrupp kontaktar anhöriga.
- Samla in fakta och sammanställ.
- Krisgrupp informerar församlingen och övriga berörda. All information styrs av krisgruppen.
- Informera vårdcentralen vad som hänt.

Dödsfall av anhörig till barn eller ungdom:

- Om anhörig till deltagare avlider ska den berörde erbjudas att resa hem omedelbart.
- Vid behov sammankallas krisgruppen.

Krisgruppen utser kontaktperson som stöttar och erbjuder t.ex. sällskap på resan hem.

- Tänk på uppföljning, t.ex. att skicka brev eller kort till deltagaren och beklaga förlusten och framför ett deltagande i sorgen.

Allvarlig sjukdom/skada eller olycksfall:

- Första hjälpen
- Larma 112. Ange vilken adress du befinner dig på: Centrumkyrkan Torggatan 4, 598 97 Mariannelund.
Sommargården Vällersvik, Mariannelund
Askebruket, 598 97 Mariannelund
- Kontakta krisgrupp vid behov.
- Krisgruppen ser till att personen får hjälp att meddela anhörig. Om professionell vårdpersonal har tagit över ansvar för omvårdnaden kan det vara bättre att den meddelar efter sin rutin.
- Krisgruppen utser funktionär att följa med till sjukhuset tills anhörig kommer.
- Om möjligt följer krisgruppen upp vårdkontakten.
- Samla in fakta och sammanställ.

- Krisgruppen avgör vilken information som ska lämnas till vilka.

Brand

- Följ lokal brand- och utrymningsplan.
- **Rädda** om möjligt nödställda.
- **Varna** dem som hotas av branden så de kan sättas i säkerhet.
- **Larma** 112. Ange vilken adress du befinner dig på: Centrumkyrkan Torggatan 4, 598 97 Mariannelund.
Sommargården Vällersvik, Mariannelund
Askebruket, 598 97 Mariannelund
- Om möjligt; försök **släck** branden.
- Evakuera och räkna alla deltagande personer med hjälp av deltagarlistan.
Uppsamlingsplats: Parkeringen på kyrkans framsida (mellan pizzerian och kyrkan).
- Krisgrupp sammankallas.

Förebyggande arbete:

- Ha alltid aktuella telefonnummer till föräldrar eller annan anhörig som har barn i kyrkans

verksamhet. Se till att ha färska uppgifter vid läger och resor av olika slag.

- Om hjärtstartare skulle behövas finns närmaste sådan på Folkhögskolan, Frendo eller Bobinen, *obs under särskilda öppettider*. Sker ett hjärtstopp ska man i första hand påbörja hjärtlungräddning med kompressioner och inblåsningar och samtidigt skicka någon annan att hämta hjärtstartare. Hjärtstartare får dock *inte* användas till barn utan f.r.om. äldre/större tonåringar.
- Regelbundet göra sig mentalt medveten om krisplanen.
- Regelbunden information om församlingens nödutgångar och uppsamlingsplats om brand uppstår.

6. Utvärdering och uppdatering

Ledarpolicyn ska ges till och läsas av varje ny ledare i verksamheten. För befintliga ledare ska den uppmärksammas och finnas tillgänglig vid specifika situationer och behov. Förslagsvis uppmärksammas den med viss regelbundenhet i verksamheternas ledarsamlingar.

Ledarpolicyn är ett levande dokument som antas och uppdateras kontinuerligt av församlingens årsmöte.

Senast uppdaterad och antagen
av årsmötet 2023-02-26